

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzt@dzt.gov.mk
www.dzt.gov.mk

Број: 1003-175/8

Дата: 18.12.2009

**ДО
ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА СТРУГА**

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи на Јавната здравствена установа Општа болница Струга (во понатамошниот текст Општа болница) за 2008 година, кои се прикажани на страните од 8 до 10.
2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој Извештај е извршена согласно член 2 став 1 и 2 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 9 од Законот за државната ревизија.
3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансиските извештаи на ЈЗУ Општа болница Струга за годината која и претходи на годината која е предмет на оваа ревизија.
4. Финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапувано од :
 - Д-р Фарук Сарачи, директор до 01.09.2008 година
 - Благуна Томаноска, дипл.екк. директор до 01.09.2008 година
 - Д-р Ментор Ибрахими, директор од 01.09.2008 година
5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој Извештај, прикажан на страните 1 до 7 и да дадат мислење за финансиските извештаи од точка 1, засновано на извршената ревизија.
6. Ревизијата од точка 1 на овој Извештај е планирана и извршена од страна на тим на Државниот завод за ревизија во периодот од 29.06.2009 -13.07.2009 година и 20.07.2009 - 24.08.2009 година.

Овластен државен ревизор

7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е да овозможи ревизорот да изрази мислење:
 - дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива,
 - дали е остварено наменско и законско користење на средствата кои претставуваат државни расходи.
8. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани на годишната сметка составена според важечките прописи во Република Македонија со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика.
9. Ревизијата е извршена во согласност со Стандардите за Државна Ревизија на Меѓународната установа на Врховните Ревизорски Институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користените сметководствени принципи, како и на важните проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој Конечен извештај, давање општа оценка за презентацијата на финансиските извештаи и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека спроведената ревизија ни обезбедува разумна основа за изнесеното мислење.
10. На ден 16.11.2009 година добиени се забелешки на Претходниот извештај на овластениот државен ревизор заведени под број 01-109/3. Истите беа разгледани и точките 10.1.1, 10.1.2, 10.3.2, 10.4.2, 10.5.1 алинеја 3, 10.5.1 алинеја 1 и 5, 10.5.3 алинеја 1 и 2 и точките 11 и 12 се одбиваат како неосновани, додека точките 10.5.1 алинеја 2 и 4 и точката 10.5.2 алинеја 1 се прифаќаат поради дополнително доставени докази.
11. Со ревизијата на финансиските извештаи дадени како составен дел на овој Конечен извештај ревизијата го утврди следното:

11.1. Систем на интерни контроли во процесите

Процес на плаќање:

11.1.1. Врз основа на извршеното снимање на системот на интерни контроли кај процесот плаќање, ревизијата констатира неправилно воспоставен тек на прием и распределување на финансиската документација, што не е во согласност со членовите 10 и 13 од Уредбата за канцелариско и архивско работење. Дел од влезните фактури директно се доставуваат во Депото за лекови без да се заведедат во деловодник, а документацијата која архивски е заведена при достава за работа се распределува по организациони единици со доставна книга на која не постои доказ за прием на истата. Ваквата состојба се должи на непостоење на пишани процедури за текот и проверка на документацијата, што создава ризик за ненавремено и некомплетно искажување на обврските во Билансот на состојбата.

Препорака:

Директорот на Општа болница да воспостави процедура, целокупната финансиска документација архивски да се заведува во деловодник и распределува со доставна книга како доказ за прием на истата.

Процес на управување и евидентирање на залихи

11.1.2. Општата болница нема пишани процедури за процесот на прием, издавање, потрошок и евидентирање на залихата на лековите и медицинските материјали во рамките на Депото за лекови и за секоја организациона единица – одделение поодделно. Ваквата состојба предизвикува ризик искажаните податоци да не ја отсликуваат реалната состојба на залихите во Општа болница.

Препорака:

Работоводниот орган на Општа болница да изготви пишани процедури за раководење и за контрола на работата со лекови и медицински материјали во Депото за лекови применуваќи ги стандардите за внатрешна контрола. Исто така да воспостави систем на задолжување и следење на трошење на залихите на лекови и медицински потрошен материјал по трошковни места-одделенија.

11.2. Неправилна примена на акти:

11.2.1. Општата болница во деловните книги искажува земјиште и градежни објекти чија сегашна вредност на ден 31.12.2008 година изнесува 44.876 илјади денари, а за кои не извршила запишување на правото на користење во катастарот на недвижностите, по поделбата на ЈЗО Медицински центар Струга на ЈЗУ Општа болница и ЈЗУ Здравствен дом Струга, што не е во согласност со Законот за катастар на недвижности и Законот за сметководство за буџети и буџетските корисници. Ненавременото превземање мерки и активности за задолжително запишување на правото на сопственост на недвижностите во катастарот на недвижностите, создава ризик од нереално и необјективно прикажување на материјалните средства во Билансот на состојба, односно прикажување на податоците во финансиските извештаи без постоење на веродостоен документ.

Препорака:

Работоводниот орган на Општата болница да превземе мерки за запишување на земјиштето и градежните објекти на право на користење во катастарот на недвижности.

11.2.2. Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работите и работните задачи, како акт со кој се уредува внатрешната организација и работа, не содржи опис и попис на работните места со кои ќе се утврдат работните задачи, правата и обврските на вработените во организационите единици и видовите на контрола, што не е во согласност со член 52 од Законот за установите и одредбите на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола. Некомплетноста на наведениот Правилник придонесува да нема поделба на надлежностите и одговорностите во рамките на организационата поставеност на Општата болница.

Ревизијата не дава препорака бидејќи во текот на ревизијата извршено е дополнување на постојниот Правилник за внатрешна организација и систематизација на работите и работните задачи на ЈЗУ Општа болница Струга, со опис и попис на работните места со кои се утврдени работните задачи, одговорностите и овластувањата на вработените.

11.3. Неправилна примена на сметководствените политики и начела:

11.3.1. Воспоставената сметководствена евиденција на Позицијата парични средства во делот на средствата на сметка број 200 001166763425, депонент на Стопанска банка АД Скопје не е целосна, хронолошка и не обезбедува согледувања на состојбата и за движењата на средствата, што не е во согласност со Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници. Во текот на ревизијата за 2008

година не се обезбедени сите изводи на оваа сметка, а евиденција се врши само на дел од изводите со што беше ограничен делокругот на ревизијата. Поради незапазување на сметководственото начело на уредност и ажурност и евидентирање врз основа на уредни и веродостојни сметководствени документи, доведува до неусогласеност помеѓу состојбата на сметката во Билансот на состојбата искажана на ден 31.12.2008 година и фактички утврдената состојба на изводите од сметката а со тоа и на реалноста и објективноста на паричните средства во финансиските извештаи, како и можни злоупотреби.

Препорака:

Одговорниот сметководител во болницата да превземе мерки за да се комплетираат сите изводи и истите се евидентираат во сметководствената евиденција и усогласат со состојбата на изводите од оваа сметка.

11.3.2. Со ревизија на сметководствената евиденција на Општа болница Струга се утврди следното:

- воспоставената сметководствена евиденција во деловните книги не е во согласност со класификацијата на расходите утврдена со Правилникот за класификација на расходите за буџетските корисници што има влијание на реалното и објективното искажување на податоците во финансиските извештаи во делот на расходите.
- внесот на податоците во дневникот не се врши хронолошки, односно истите не го одразуваат временскиот редослед на нивното настанување, што не е во согласност со Законот и Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници.

Препорака:

Одговорниот сметководител на Општа болница Струга да превземе мерки и активности водењето на сметководството да биде во согласност со законските и подзаконските акти кои ја регулираат оваа материја, со цел за точно, сеопфатно, благовремено и поединечно искажување на приходите и расходите и резултатот од работењето.

11.3.3. Со ревизија на извршениот попис на средствата и изворите на средствата за 2008 година, ревизијата го утврди следното:

- не е извршен попис на паричните средства со состојба на 31.12.2008 година со кои би се извршило усогласување на сметководствената со фактичката состојба, што не е во согласност со Законот и Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници.
- не е усогласена искажаната состојба од пописните листи со сметководствената евиденција на залихите на лекови, медицински потрошен материјал во Депото за лекови во износ од 511 илјади денари, поради невоспоставена пракса на усогласување.
- не е извршен попис и не е воспоставена сметководствена евиденција на Залихите на лекови и медицински потрошен материјал во одделенијата и амбулантите, поради невоспоставена материјална евиденција и задолжување со истите.
- не се изготвува Извештај од извршениот попис, при што не се утврдени состојбите на средствата и разлики во однос на сметководственат евиденција.
- Пописната комисија не извршила попис и сметководствено усогласување на побарувањата и обврските, не го утврдила правниот основ на истите и не ги утврдила причините за неблагоприятна наплата и плаќање на истите, не ја утврдила нивната старосна структура со предлог за нивно решавање.

Не вршење целосен попис и неправилен начин на попис без усогласување на сметководствената со фактичката состојба влијае на реално и објективно искажување на податоците и потврдување на целосноста и сеопфатноста на искажаните средства во Билансот на состојба на крајот на годината.

Препорака: Работоводниот орган на Општа болница Струга да превземе мерки и активности за вршење целосен попис на сите средства и извори на средства со кои располага, а по извршениот попис да се изготвува Извештај од извршениот попис на средствата, побарувањата и обврските.

11.4. Неправилности во искажувањето на позициите во Билансот на состојба

11.4.1. Со ревизија на побарувањата за партиципација - учество на осигуреното лице со лични средства во цената на здравствените услуги и на лекови, констатирано е следново:

- не е воспоставена евиденција за побарувања на средствата од партиципација од секоја организациона единица – одделение поодделно и
- побарувањата за партиципација сметководствено се евидентираат во висина на износот на уплатените средства од страна на организационите единици-одделенија, а не во висина на износот на пресметана партиципација, што не е во согласност со Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници.

Непочитување на законската регулатива и немањето на процедури, придонесува Општата болница да нема сметководствена евиденција за обврските за пресметана партиципација на секоја организациона единица-одделение поодделно по овој основ, како и за реалниот износ на средствата од партиципација кои остануваат како приход на користење на Клиниката.

Препорака:

Службата за економско сметководствено работење да врши евидентирање на побарувањата и обврските по основ на пресметана партиципација во сметководствената евиденција. За обврските по основ на уплатената партиципација од страна на осигурениците да се задолжуваат поодделно секоја организациона единица - одделение на Општата болница и понатаму секое лице кое врши прием на средствата.

11.4.2. Во сметководствената евиденција на Општата болница евидентирани се побарувања по основ на извршени здравствени услуги, и тоа од правни лица износ од 1.199 илјади денари, за кои не се превземени мерки за наплата а кои согласно Законот за облигациони односи се застарени и за физички лица во износ од 1.047 илјади денари кои не се застарени но не се превземени мерки за наплата. Непревземањето активности за наплата на побарувањата има влијание на целокупноста на реализација на приходите, а неотпишувањето на застарените побарувања влијае на реалното и објективното прикажување на побарувањата во финансиските извештаи.

Препорака:

Директорот на Општа болница, да превземе мерки за следење на старосната структура на побарувањата и наплата на истите по редовен или судски пат и да утврди одговорноста за непревземените мерки за наплата.

11.5. Ненаменско и незаконско користење на средства:

11.5.1. Во текот на 2008 година искажани се расходи кои ги надминуваат планираните средства со буџетот, што не е во согласност со Законот за буџетите, поради несоодветна сметководствена евиденција и непредвидени издатоци, а се однесува за:

- Поправки и тековно одржување за 1.750 илјади денари, поради погрешна сметководствена евиденција.
- Други тековни расходи за 1.268 илјади денари, по основ издатоци за привремени вработувања по договор за дело и договор за волонтирање.
- Капитални расходи во износ од 408 илјади денари, по основ на непредвидени средства за набавка на високонапонски генератор за мамограф, а кои се влезени во планот за јавна набавка.

Препорака:

Директорот на болницата да обезбеди систем на контрола во поглед на утврдување на предлог буџетот по ставки и реализација на истиот, согласно планираните средства, а за непредвидените исплати да се вршат соодветни пренамени.

Неприменување на постапките од Законот за јавни набавки

11.5.2. При увидот во начинот на спроведување на постапките за јавни набавки ревизијата утврди неприменување на одредбите од Законот за јавни набавки и тоа во тендерската документација во постапките за јавна набавка на лекови не предвидува економските оператори да достават и решение од Министерство за здравство за ставање во промет на готов лек, како еден од потребните документи, согласно член 15 закон за лекови (Сл.весник 21/98) и член 202 Закон за општа управна постапка за комерцијални лекови (Сл.весник бр.47/86). Истото создава ризик да се изврши избор на најповолен економски оператор кој не ги задоволува потребните стандарди за пуштање на промет на лековите.

11.5.3. Во текот на 2008 година, Општата болница врши набавка на лекови од позитивната листа на лекови, без да го има земено во предвид известувањето од страна на ФЗОМ за унифицираниот начин на испорака и плаќање на лековите по спроведената групна набавка на лекови со Меѓународен тендер. Поради неправилно толкување на истото, Општата болница има склучено договори со добавувачите кои не се во согласност со одредбите од Законот за јавни набавки и тоа:

- За лековите за кои е извршен избор по Меѓународниот тендер за лекови, освен со избраните понудувачи има склучено договори со добавувачи со кои ФЗОМ нема склучено договор, поради необезбеден Преглед на склучени договори помеѓу ФЗОМ и добавувачите. Исто така склучените договори за набавка на лекови за кои е извршен избор се со важност од 1 година, при што не е почитуван рокот на склучување на истите кој треба да биде 6 месеци, период до кога ЈЗУ треба да спроведе сопствена постапка за набавка на лекови од позитивната листа. На овој начин Општата болница потребува лекови врз основа на сопствените потреби од добавувачи кои не биле избрани или воопшто не учествувале на Меѓународниот тендер на лекови.
- За лекови за кои не е извршен избор по Меѓународниот тендер за лекови склучени се договори со добавувачите пред да биде спроведена постапка за јавна набавка со преговарање без објавување на оглас од 15.02.2008 година и со исти добавувачи се склучени по два договори, а по спроведена постапка за јавна набавка со Оглас за доделување на договор за јавна набавка бр.02/08 од 18.04.2008 година за сите лекови од позитивна листа по референтни цени

Општата болница има скучено и трет договор. На овој начин Општата болница нема можност за контрола на договорените количини и цени со што одредени добавувачи не ги запазуваат референтните цени и при испораката им наметнуваат единствено утврдените цени кои се поголеми.

Несоодветно спроведување на постапките за јавни набавки и неправилно склучени договори, согласно законската регулатива, создава можност за примена на необјективни критериуми за избор на најповолен понудувач, нетранспарентност при склучувањето на договорите, повластена положба на одредени понудувачи и можност за набавки по зголемени цени.

Износите во наодите на точките 11.5.2 и 11.5.3 не беа квантифицирани поради недобра сметководствена евиденција.

Препорака:

Надлежните органи за раководење на Општата болница да ги превземат неопходните активности за пропишување на политики за континуирано едуцирање на вработените/лицата за подготвување и спроведување на постапките за доделување на договори за јавни набавки, вклучувајќи ја и реализацијата на договорите за јавни набавки.

12. Според наше мислење, поради значајноста на наодите изнесени во точките 11.2 до 11.5 финансиските извештаи не ја претставуваат вистинито и објективно финансиската состојба на ЈЗУ Општа болница Струга на ден 31 Декември 2008 година, резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.
13. Според наше мислење, поради значајноста на наодите изнесени во точките 11.3 до 11.5. кај ЈЗУ Општа болница Струга не е остварено законско и наменско користење на средствата во финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи за 2008 година.
14. **Обрнуваме внимание во овој извештај дека ЈЗУ Општа болница Струга има судски спорови чие решавање зависи од идни настани кои можат да влијаат врз финансиските извештаи и тоа:**
 - ЈЗУ Општа болница Струга е тужена страна во судски спорови-парнични предмети со 2 (две) физички лица, во вкупен износ од 660 илјади денари и 1 (едно) правно лице во износ од 1.315 илјади денари.
 - ЈЗУ Општа болница Струга се јавува во својство на тужител за ненаплатени побарувања во судски спорови-стопански 3 (три) правни лица, во вкупен износ од 232 илјади денари.

Скопје, 15.12.2009 година

Овластен државен ревизор,

ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА СТРУГА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ЈЗУ Општа болница Струга

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2008 година

		во 000 денари
<u>Опис на позицијата</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Приходи		
Неданочни приходи	18,449	16,176
Трансфери и донации	151,739	120,650
Вкупно приходи	170,188	137,609
Расходи		
Тековни расходи		
Плати, наемнини и надоместоци	88,181	76,084
Стоки и услуги	78,742	60,210
Каматни плаќања	586	-
Вкупно тековни расходи	167,509	136,294
Капитални расходи		
Капитални расходи	1,008	897
Вкупно капитални расходи	1,008	897
Вкупно расходи	168,517	137,191
Остварен вишок на приходи - добивка пред оданочување	1,671	418
Нето вишок на приходи - добивка по оданочување	1,671	418

Овластен државен ревизор

ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА СТРУГА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ЈЗУ Општа болница Струга

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ

	во 000 денари	
Опис на позицијата	2008	2007
Актива		
Тековни средства		
Парични средства	1,670	417
Побарувања	3,880	3,932
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции	196	0
Побарувања од вработените	87	63
Активни временски разграничувања	58,934	59,034
Залихи	4,375	3,731
Аванси за капитални средства	62	0
Вкупно тековни средства	69,204	67,177
Постојани средства		
Материјални добра и природни богатства	7,115	7,115
Материјални средства	37,761	40,823
Вкупно постојани средства	44,876	47,938
Вкупна актива	114,080	115,115
Пасива		
Тековни обврски		
Краткорочни обврски спрема добавувачи	14,494	35,315
Финансиски и пресметковни односи	43,763	27,004
Пасивни временски разграничувања	5,746	418
Вкупно тековни обврски	64,003	62,738
Долгорочни обврски	0	0
Извори на средства		
Извори на капитални средства	50,077	52,377
Вкупно извори на деловни средства	50,077	52,377
Вкупна пасива	114,080	115,115

Овластен државен ревизор

**ЈЗУ ОПШТА БОЛНИЦА СТРУГА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

ЈЗУ Општа болница Струга

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2008 ГОДИНА**

			во 000 денари
О П И С	Државен јавен капитал	Останат капитал (запиши на материјали, резервни делови и ситен инвентар и хартии од вредност)	Вкупно
Состојба 01.01.2008 година	47,938	4,439	52,377
Зголемување по основ на:	1,171	40,070	41,241
Набавки	1,045	40,070	41,115
Инвестиции во тек-градежни објекти опрема и др.	-		-
Ревалоризација на капитални средства	-		-
Прифатени корекции во текот на ревизијата	126		
Намалување по основ на:	4,246	39,295	43,541
Отпис на капитални средства			-
Ревалоризација на отпишани капитални средства			-
Амортизација	4,246		4,246
Потрошок на материјали, резервни делови и ситен инвентар и расход		39,295	39,295
Состојба 31.12.2008 година	44,863	5,214	50,077

Овластен државен ревизор